

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van het graf en het grafteken voor Jan Poot in Vilvoorde

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het advies van het college van burgemeester en schepenen van Vilvoorde, gegeven op 10 december 2018, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid, bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, leefmilieu, natuur en energie, mobiliteit en openbare werken, landbouw en visserij, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, gegeven op 17 januari 2019, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van het graf en het grafteken voor Jan Poot aantoonst;

Overwegende dat het graf en het grafteken voor Jan Poot als monument historische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Uitzonderlijk vormgegeven en gepersonaliseerd grafteken met verwijzingen naar het theater, opgetrokken voor Jan Poot die meer dan 20 jaar directeur van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg in Brussel was. Jan Poot was een vernieuwer van het Nederlandstalig theater in Brussel tijdens het interbellum;

Overwegende dat het graf en het grafteken voor Jan Poot als monument artistieke waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Het grafteken uit 1942 is een laat voorbeeld van een integraal door Mathieu Desmaré ontworpen grafteken bestaande uit een zerk en een opvallend driedimensionaal expressionistisch beeld voorstellende een pleurante met een theatermasker in de hand. Het beeld is een laat doch representatief voorbeeld van het oeuvre van de beeldhouwer. Het beeld in relatie tot de grafsteen en de persoon van Jan Poot geven aan dit geheel een bijzondere ensemblewaarde. Het grafteken met de grafsculptuur is een uniek en kwalitatief uitgevoerd kunstwerk dat gerealiseerd werd in een periode waarvan algemeen wordt aangenomen dat de grafsculptuur in verval is;

Overwegende dat het graf en het grafteken voor Jan Poot als monument volkskundige waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Uitzonderlijk en laat voorbeeld van een grafteken dat geschonken werd door het 'Herdenkingscomité Jan Poot' en dat daarmee in de traditie staat die ontstond in de 19de

eeuw: het schenken van graftekens voor maatschappelijk gewaardeerde burgers met onder andere artistieke, sociale of historische verdienste,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen voorlopig beschermd als monument:

Het graf en het grafteken voor Jan Poot (grafperceel: plein 14, graf 124), Mechelsesteenweg zonder nummer in Vilvoorde, bekend ten kadaster: Vilvoorde, 3de afdeling, sectie E, perceelnummers 168G (deel).

De voorlopig beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de voorlopig beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° historische waarde;
- 2° artistieke waarde;
- 3° volkskundige waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

Rechthoekig natuurstenen vlakke zerk met twee verhoogde 'sokkels'. Achteraan op de lage sokkel een expressionistisch natuurstenen driedimensionaal beeld voorstellende een halfnaakte treurende vrouw met een theatermasker in de hand. De plooi van haar rok wordt gesuggereerd ter hoogte van het onderlichaam. De pleurante brengt haar rechter hand naar het gelaat. Het gezicht is met enkele rake duidelijke lijnen opgezet terwijl de lange haren in infinitostijl over haar rug vallen. De rug van het beeld is eerder gesuggereerd dan gedetailleerd uitgewerkt. Het beeld is rechts onder gesigneerd. Op de voorste 'sokkel' prijkt een ongesigeneerde bronzen afbeelding van Jan Poot in driekwartprofiel met links ervan de epigrafië JAN POOT/ DIRECTEUR V.D./ KONINKLIJKE VLAAMSCHE/ SCHOUWBURG TE BRUSSEL/ 1879-1942/ J. DEMAREZ/ 1878-1950.

Art. 3. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

- 1° behoud van het ondergrondse graf en het grafteken met al zijn erfgoedelementen en erfgoedkenmerken;
- 2° behoud van de menselijke resten van de familie Poot-Demarez in het graf;
- 3° voor zover er nog plaats is in het graf kan die verder gebruikt worden voor bijzettingen.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde monument moet een toelating worden aangevraagd:

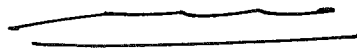
- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;

- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het uitvoeren van de volgende werken aan het grafteken:
  - a) het verwijderen van voegen en het hervoegen;
  - b) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
  - c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aard- en nagelvaste elementen, smeedijzer en beeldhouwwerk, inclusief nieuwe toevoegingen;
  - d) het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden;
- 5° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:
  - a) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
  - b) het plaatsen of wijzigen van afsluitingen.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, voor de uitvoering van regulier onderhoud, noch voor nieuwe bijzettingen voor zover dit mogelijk is zonder werken aan het grafteken.

Brussel, **4 5 MEI 2019**

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS